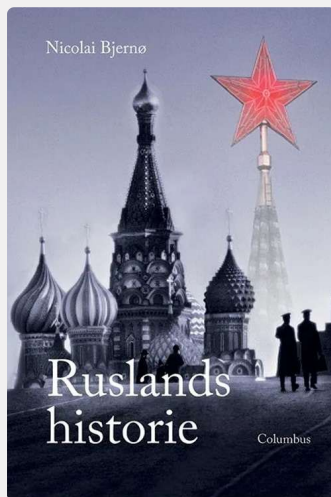

Forlag
Columbus

Fag
Historie

Bogens forfatter(e)
Nicolai Bjernø

Antal sider
208

Mere skåltale end sober faghistorisk analyse

Det er svært at komme i tanke om et land, som er mere oplagt at vide mere om, end Rusland. Om noget er det relevant for enhver at blive klogere på det enorme lands særlige historie og den helt særlige selvforståelse, som er vokset frem gennem tiden. Derfor er Nicolai Bjernøs bog et bud på en nødvendig undervisningsbog i disse for vor verden så urolige tider. Bogen består af otte kapitler, der kronologisk behandler Rusland fra det sagnomspundne Kyiv-Rus og frem til Putins forsøg på genskabelse af fortidens bedrifter gennem angrebskrige og historieforvanskning. Der er godt med illustrationer, kort, fremhævede citater, tidslinjer, opgaver, helt utroligt mange organisationsdiagrammer og derudover interessante kilder til de enkelte kapitler, så der er nok at tage fat på. På bogens hjemmeside er der endnu flere opgaver, som man kan plukke fra. Der ligger et kæmpe arbejde bag bogens udstyr, og det fortjener virkelig anerkendelse.

Flere steder er bogens spørgsmål suppleret med en ultrakort forklaring af, hvad der spørges ind til, for eksempel begreber som historiografi eller diskurs. Det stiller virkelig krav til forklaringen, hvis ikke eleverne kender begreberne i forvejen, og her er der bump på vejen. Bogens forklaring på fænomenet diskursanalyse og få centrale begreber i den forbindelse vil med sikkerhed give berettigede panderynker hos den gennemsnitlige dansklærer. Og bliver eleverne klædt godt nok på af en knap fire linjers forklaring af begrebet 'forklarende hypoteser'?

To af bogens kapitler handler om tiden før revolutionerne, så det er langt hovedparten, seks kapitler, der handler om tiden omkring Den Russiske Revolution i 1917 og de følgende cirka 100 år.

Om Anden Verdenskrig, der jo betegnes som Den Store Fædrelandskrig, der er helt central i sovjetisk og moderne russisk historiebrug, savner jeg nuancer, for eksempel en mere udfoldet beskrivelse af den afgørende hjælp, som især USA bidrog med. Den nedtones i russisk historieskrivning. Russerne modtog over 17 millioner ton forsyninger fra vestallierede – heriblandt 4.000 amerikanske Sherman-kampvogne, svarende til knap hvert 10., der blev produceret. Her kunne den mere verdensfjerne officielle russiske fremstilling udfordres skarpere i teksten. Men får nærmest en fornemmelse af, at forfatteren ikke går helhjertet i rette med russernes selvbillede. Slaget om Stalingrad benævnes det ”længste og grusomste” slag i krigen, men begge dele kan vel diskuteres, for eksempel varede Slaget om Atlanten og Slaget ved Rzjev betydeligt længere, selvom sidstnævnte jo også foregik på Østfronten.

Bogen er trukket helt op til i dag, og om det er hensigtsmæssigt, kan man jo diskutere, nu hvor for eksempel Ukraine-krigen langt fra er afgjort. Det giver jo bogen en noget åben slutning. Men det afholder ikke forfatteren fra at afslutte sin bog med ord, som mere minder om en skåltale i Kreml end en sober faghistorisk analyse: ”Her tre år efter invasionen står Vladimir Putin omsider til at triumfere. Sovjetunionen er tilbage, imperiet er tilbage. Kyiv-Rus er tilbage – Det Evige Rusland”. Seriøst?

Kommentar til anmeldelsen